

V Ljubljani, v četrtek, dne 30. januarja 1913.

<p>Naročnina za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2.— 1/2 leta K 4.— celo leto K 8.— za Nemčijo: " " 3.— " " 6.— " " 12.— ost. inozemstvo: " fr. 3.50 " fr. 7.— " fr. 14.—</p>		<p>Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica šte. 10. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 3 dolarje.</p>		<p>Oglasnina za 6 krat deljeno petlitno vrsto enkrat 20 vln. — Pri več- kratnih objavah primeren popust.</p>	
Leto III.	Posamezna številka 20 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 6 kron.	Štev. 5.	

Obleganje turške trdnjave Janine: Grki streljajo na Janino preko hriba.
Prevrat v Carigradu. — Priprave za novo vojno.

DR. VELIMIR DEŽELIČ:

V službi kalifa.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji. Z dovoljenjem pisateljevim prevel Starogorski.

Ali sedaj nimam časa, da ostanem, ker moram oditi iz Kordove. Ali ko se vrnem, bo moj prvi korak k tebi.

Arabec ga prime za roko in vzdihne:

— Ako torej ni mogoče, da te dalje tukaj zadržim in ker mi obljubljaš, da me nazaj grede obiščeš, mi vsaj dovoli, da ti nekaj podam na pot, kar ti bo vsekakor dobro došlo.

— Kaj mi hočeš dati?

— Takoj boš videl — reče Arabec in udari ob kovino, ki je visela ob steni.

Takoj vstopi Ibrahim in za njim Meho.

— Dečka! Ta gospod odpotuje iz Kordove. Tujec je, nepoznane so mu ceste. Lažje mu bo, ako ga kdo spremlja. Zato mislim, naj ga eden izmed vaju spremlja.

Strezinja ga prekine:

— Bog varuj, da bi jemal spremstvo. To je povsem nemogoče.

Ko je Arabec govoril se je približal Meho polagoma neopazno Strezinji za hrbet.

Strezinja ne misleč ničesar hudega, je uprav odgovarjal Arabcu, kar začuti, da se je nekaj spustilo čez njegovo glavo in da ga je obdal mrak.

— Kaj je to? —

Več ni mogel reči, zakaj v tistem hipu je čutil, da pada.

Čutil je, da ga nekam neso.

— Jezus, Marija, kaj se godi z menoj!

Arabec je med tem zapovedal svojim ljudem, kam naj nesejo Strezinjo.

Iz sprejemne sobe so šli po levem hodniku v klet. Arabec odpre železna, težka vrata in zapali svetilko.

V kleti so bile različne priprave za mučenje. Ali Arabec se ni tukaj ustavil, nego so šli dalje. Prišli so v neki ozki, a odprt prostor in tu zaukaže Arabec:

— Vržita ga na tla.

Ko so odložili vrečo s Strezinjo reče Arabec:

— Odvežite vrečo! A počasi in ga zvežite na rokah in nogah.

Preteklo je dokaj časa, predno sta Meho in Ibrahim izvršila ukaz, zakaj Strezinja se je silovito branil. A končno je bil le premagan.

— Tako, ogleduh, sedaj si v mojih rokah — zaškriplje Arabec z zobmi.

— Kdo si — vpraša s pridruženim krikom Strezinja. — Kdo si, ki se upaš ustavljati me na mojem potu in me zvezati, mene, poslanca svetlega hadžiba, Wadha el Amerija?

— Proklet, ako še enkrat izgovoriš to proketo ime. Na mestu ti razbijem s tem železnim batom tvojo glavo. Ker me vprašaš, kdo sem, ti povem. Jaz sem oni, ki se ne boji niti tebe, niti tvojega hadžiba, jaz sem Abubekr brat Hešam ben Solimana in ni človeka, ki bi ne mrzil huje Hrvate, kakor mi.

— Ne vem — odvrne Strezinja — kdo je to Hešam ben Soliman in vem, da ni pošteno, da zapirate ljudi, ki niso ničesar zakrivili.

— Motiš se. To je naše vojno pravo. Wadha el Ameri je obsodil nas vse, nas berbere na sramoten izgon iz mesta. Ne delaj se, kakor bi ničesar ne vedel. Wadha el Ameri ti je gotovo povedal to. Pa tudi to, da je poslal tebe kot poslanika, dokazuje, da si bolje poučen o tajnosti Wadhe el Amerija, nego sam priznavaš. Dobri Alah mi je poslal v srce misel, da ti takrat, ko si stal, kot tujec na mostu Quadalkvivira, pred vhodom v Kordovo, povem neresnico in te zaprosim, da bi bil moj zagovornik pri Wadhi. Bila je to vojna zvižaja. Mislil sem si, kdo ve, ali ne gre ta mladec k Wadhi, temu krvi žejnemu psu in kdo ve, ali mi ne bo dobro došlo kdaj to znanje? In glej! Nisem se varal. Predno sem se mogel nadjati, so se uresničile moje slutnje. Sedaj si tu. V mojih rokah si, in nikar ne misli, da te hočem ubiti. O ne! Potrebujem te in ti me boš poslušal, ako ti je draga glava.

Soproga novega predsednika francoske republike Poincaréjeva.

— Nikoli — odvrne Strezinja važno. Ali v istem hipu začuti strašno bolečino na malem prstu leve noge. Kri oblije sandale.

Meho mu je z železnimi klešami razdrobil mali prst.

Silna bol je tako omamila Strezinjo, da je zakričal in se onesvestil.

— Preiščite ga — reče Abubekr. Pri njem je pismo.

Meho se skloni in za trenutek najde pismo.

— Evo ga!

Abubekr pograbi pismo in ga vtakne v nedrije.

— Spravite ga k zavesti, panterja moja. Ne sme še umreti, zakaj potrebujemo ga še.

Meho odide in se vrne z vrčem hladne vode in jame Strezinji močiti sence.

Med tem je Ibrahim pregledal rano na malem prstu in jo povezal z neko belo

krpico. Ali kri je prodrla skozi in Ibrahim dene še drug ovoj.

— Ničesar se mu ne zgodi. Ta mala ranica se zaceli. Ako bo potrebno, bo plesal ta Hrvat, kakor mu boš sviral — reče cinično.

— Njegova glava bo veljala, če bo treba zameniti katero našo glavo. Wadha jo odkupi drago — reče Abubekr. — A sedaj, dečki, pojdimo. On je že pri zavesti. Razumel bo, kar mu povem.

In sklone se k njemu, zakliče:

— Ej, vohun!

Obraz Strezinje zagori vsled srda.

— Jezi se. Vidi se, da razume.

— Strezinja — nadaljuje Abubekr.

— Tukaj se ti ne zgodi ničesar. Kruha in vode ne boš stradal. Pobegniti ne moreš in če se boš dobro držal, še morda zagledaš kdaj sonce. Bodi torej miren in vedi, ako mene in mojega brata ne zapusti bojna sreča, dobiš še nocoj vrednega tovariša.

— Koga misliš? — vpraša s slabim glasom Strezinja, boječ se, da misli Abubekar morda njegovo Fatimo.

Z glasom polnim sovraštva odgovori Abubekar:

— Wadho el Amerija.

XI.

Iz ječe, v kateri je pustil Strezinjo, je šel Abubekr v svoje sobe, in se preoblekel. Nato je odšel na sestanek, katerega je sklical njegov brat Hešam ben Soliman v svoji palači.

Brat bo imel veselje. Gotovo ga razveseli to pismo zlobnega Wadhe el Amerija, ko mu ga izročim. V resnici nisem niti mislil, da je ta ujeti ptiček takova pečenka. Naj bo, kakor hoče, to pismo pospeši naše osnove. Ako bi bilo po mojem, bi se še nocoj izpolnilo zagotovilo, ki sem ga dal v ječi Strezinji. Se nocoj bi podlegel Wadha el Ameri. Samo, če me brat uboga.

Palača Hešama ben Solimana, poveljnika berberske telesne straže, je bila krasna. Hiše Arabcev v Španiji so imele velike vhode, prostorne sobane, zagrajena dvorišča s fontanami, ki so metali v različnih podobah čisto vodo v zrak. Na ta način je bil zgrajen tudi dvorec Hešam ben Solimana. Zunanost sicer ni bila posebno lepa, ali zato se ni mogla nobena stavba tako lahko meriti z notranostjo.

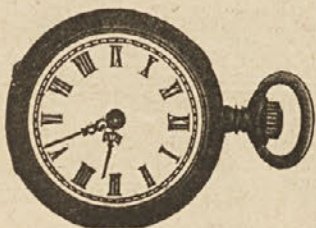
Berberski poveljnik je hotel, da se že na zunaj vidi, kako je mogočen.

A še nekaj je pozornemu gledalcu padlo v oči. Zidovje dvorca je bilo močno in neposredno tik palače so stali stolpi. Ti stolpi so bili trdni in nikdo ni dvomil, da bi ne služili gospodarju, kot močna bramba zoper vsakega sovražnika, tembolj, ker so okrog teh stolpov bili še globoki okopi, ki so se dali napolniti z vodo.

Sem ni puščal Hešam ben Soliman nikogar, razun svojih najboljših prijateljev. Tu je tudi bilo vse polno najrazličnejšega orožja.

Vse stene in vsi koti so bili polni mečev, kopij, buzdovanov, ščitov, lokov in pušic.

Morda ni nikdo, razun gospodarja in njegovega brata, vedel kake skrivnosti skriva ta samotni stolp kraj razkošnega

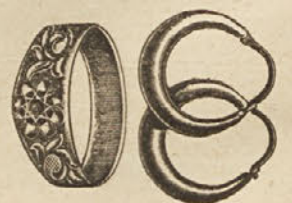
Priporočamo
domačo tvrdko

H. Suttner, ki je največja,
domača tvrdka

te vrste na slovanskem jugu. Kdor potrebuje uro, verižico, uhane, prstan itd., naj piše po cenik. Velik bogato ilustrovan cenik dobi vsakdo zastonj in poštne prosto. Pišite po dopisnici: H. Suttner v Ljubljani 5, Mestni trg števil. 25.

Nizke cene!

Postrežba solidna in točna!

dvorca mogočnega poveljnika berberskih čet.

V tem stolpu, v veliki sobani v pritičju je bil napovedan sestanek berberskih poveljnikov in nekaterih kordovskih meščanov, ki so bili pristaši berberov in odločni sovražniki hrvaških čet in sedanjega kalifa.

Prišedši do železnih vrat stolpovih, je Abubekr udaril po njih trikrat. Nad vrati se odpre majhna odprtina in začuje se glas.

- Kdo je?
- Abubekr, brat tvojega gospodarja.
- To ni dovolj.
- Ali me ne poznaš, Galib?
- Poznam. Ali prisegel sem, da ne spustim nikogar brez gesla.
- A tako — se nasmehne Abubekr.
- Naj bo: Glava hadžiba . . .

Nazim paša, dosedanji turški vojni minister, ki so ga ustrelili Enverjevi pristaši.

— V reki krvi — odvrne Galib in za trenutek se odpro vrata.

Galib je bil velik človek s strašnimi brki, ki so mu padali na prsa. Vendar je bilo njegovo lice blago, in njegove oči so gledale v svet dobrohotno.

— Galib, zelo strogo opravljaš svojo službo — reče Abubekr.

— Strog sem in gospodar je strog.

— Dobro, Galib. Le tako naprej. Ali so že drugi zbrani?

— Vsi razun tebe. Čakajo te že ne-
strpno.

Abubekr najde v resnici zbrane v prostori dvorani vse one, za katere je vedel, da pridejo. Brat Hešam ben Soliman ga pokara:

— Kje si tako dolgo? Bali smo se že, da se ti je kaj pripetilo, zakaj tvoja navada ni, da bi nas pustil tako dolgo čakati. Mora biti važen vzrok, da te ni bilo prej.

Abubekr se pokloni in reče:
— Bratje, ne srdite se. Važne vesti. Zamudil sem se, ali zato vam prinašam pismo od samega hadžiba.

— Proklet bodi — vzklikne njegov brat in stisne pest. — Kako si prišel do njega.

— O, ne mislim tako. Niti prostovoljno mi ga ni dal — odvrne Abubekr.

— Kaj se je zgodilo?

— Nekemu njegovemu vohunu sem to pismo vzel.

— To je važno!

— Da, važno.

— Prečitaj ga.

Abubekr seže v nedra in izvleče zavitek, katerega je vzel Strezinji in jame čitati:

— Wadha el Ameri, haržib Kordove, svetlemu grofu Andaluzijskemu . . . — poklon in pozdrav. Hiti, da v smislu dogovora, ko dobiš to pismo, pohitiš v Kordovo. Al Mahadi Billah in jaz imamo sicer močno vojsko, ali afrikanske čete našega sovražnika Hešama ben Solimana so zelo močne in je nevarnost, da nas premagajo. Treba je, da obračunamo z njimi, kar najhitreje, zakaj znano mi je, da nas nameravajo napasti. Mi jih moramo prehiteti. Takoj, ko prideš, daj zatrobiti in naskoči berbere. Nato planemo tudi Al Mahadi Billah in jaz v boj. Da si mi zdrav. Hvala ti in slava . . .

Abubekr ni mogel skončati. Trideset glasov ga prekine.

— Lopov . . . Smrt Wadhi el Ameriju.

Zaman se je trudil Abubekr, da pomiri tovariše. Dolgo je trajalo, predno se je razdraženost nekoliko poglela. In tedaj je začel vnovič.

— Junaki in posebno ti, moj dragi brat, vi vsi izprevidite iz tega pisma, da nam preti strašna nevarnost. Danes — in to je posebno naglašal — danes smo še močni, danes je naša moč in sila mnogo večja od sovražnikov. Danes smo še lahko sigurni, da zmagamo. Za dva, tri dni je lahko že drugače. Našim sovražnikom pridejo na pomoč proklete krščanske čete in tedaj bodo močnejši. Kaj pomeni to? To pomeni, ako homo najmanj odlašali, nismo več gospodarji svojih glav, zato je potrebno, da gremo takoj v boj.

— Takoj — vzklikne sivi, dolgobradi starec kraj njega.

— Takoj — vzkliknejo tudi drugi.

— Vodi nas, svetli brat moj. Vodi nas v boj in zmaga bo naša.

— Vodi nas! — vzkliknejo vsi.

Hešam ben Soliman je mirno poslušal. Le po mrkem njegovem čelu se je videlo, da se bori sam s seboj.

Ko je nastala tišina, reče:

— Junaki in prijatelji moji! Lepo je in dobro, kar govorite. Moj dragi brat nam je storil veliko uslugo, ker nam je prinesel to pismo. To pismo nam priča, da naš sovražnik ne spi, nego da se je odločil navaliti na nas. Znano vam je, da je bila moja nakana drugačna. Mislim sem počakati, dokler še bolj ne povečamo mrznje naroda v Kordovi do hadžiba in lažikalifa.

Major Enver bej, vodja revolucije v Carigradu, poročen z nečakinjo sultana Mohameda V.

Ako je vse kordovsko meščanstvo z nami, je zmaga sigurna. Ali tako je naš posel težji in dokler se bomo borili proti kalifovim četam, moramo vedno paziti, da nas meščanstvo ne obkroži . . .

— Bodi, kakor hoče — reče Abubekr — jaz svetujem, da ne tratimo časa, nego da navalimo na naše sovražnike.

— Ti pozabljaš, da še ni vse pripravljeno — odvrne Hešam ben Soliman.

(Dalje prihodnjič.)

Dvorec Dolma Bagče v Carigradu.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Delniška glavica 8.000.000 kron.

Stritarjeva ulica šte. 2

Rezervni fond nad 800.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Gradežu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Vse tiste p. n. naročnike, katerim je potekla naročnina in je še niso obnovili, vljudno prosimo, da to store takoj, sicer jim bomo pošiljanje lista ustavili.

Revolucija v Carigradu. Angliji, Franciji in Rusiji, državam trojnega sporazuma, ki obvladajo evropsko pozorišče ne le politično, marveč tudi vojaško, se je posrečilo doseči složen nastop vseh velesil; Turčija je morala slišati odločen: »Ali — ali!« Ni se uklonila rada, in turških državnikov s Kiamil pašo na čelu ni vodilo miroljubje, marveč še bolj spoznanje, da turška armada ni več zmožna popraviti dosedanje poraze in da je izginil iz državne blagajne že prav poslednji belič. Bankerota Turčija, ki že leta in leta živi od posojil, se je vdala nedvomnemu namigljaju, da najde vsa vrata zaprta, ako prezre dobrohotne nasvete svojih bogatih kupčijskih prijateljev. In tako nam je došla tik pred sklepom zadnje številke vest: Divan (turški državni svet) je sklenil sprejeti vse pogoje in predati Odrin Bolgarom... Seveda je povedala turška vlada že parkrat pred tem odgovorom, da mora računati z revolucijo, ako izroči ponižanju krščanskega gospodstva Odrin, grobno mesto starih sultanov, kjer se dviga nad 50 metrov. Armada, kakor je nesposobna za boj, je vendar pretila ponoviti dogodke l. 1908, ako pojde vlada predaleč v svoji popustljivosti; nevarno mladoturško vrenje je prekipevalo zadnje tedne vedno iznova, opiraje se na nezadovoljnost armade in na fanatizem carigradskih mas. Sklepu divana torej ni sledil oddih vznemirjene Evrope, in nihče se ni zavzel, ko smo izvedeli takoj nato, da je prosluli mladoturški vodja Enver bej razbil Kiamilovo vlado z nenadoma uprizorjeno vojaško revolto. Mladoturki so se polastili krmila, zaprli člani Kiamilovega ministrstva, ustrelili dosedanjega vojnega ministra Nazim pašo in prisilili sultana, da je imenoval prejšnjega voj-

nega ministra Mahmud Ševket pašo za velikega vezirja. Proglasili so svetu takoj, da sicer ne žele brezpogojno boja, da pa nikakor ne izroče Odrina in Egejskih otokov. Na čelu upornikov stoji turški narod-

njave, ki je poslal Divanu brezžično brzojavko z grožnjo, da razruši Odrin z lastnimi topovi ter se nato prebije s svojimi četami do Carigrada. V svetu ministrov so ravno čitali to brzojavko, ko je udrl Enver

Velika nesreča v Rimu: Starodavna hiša se je porušila in zasula 12 oseb.

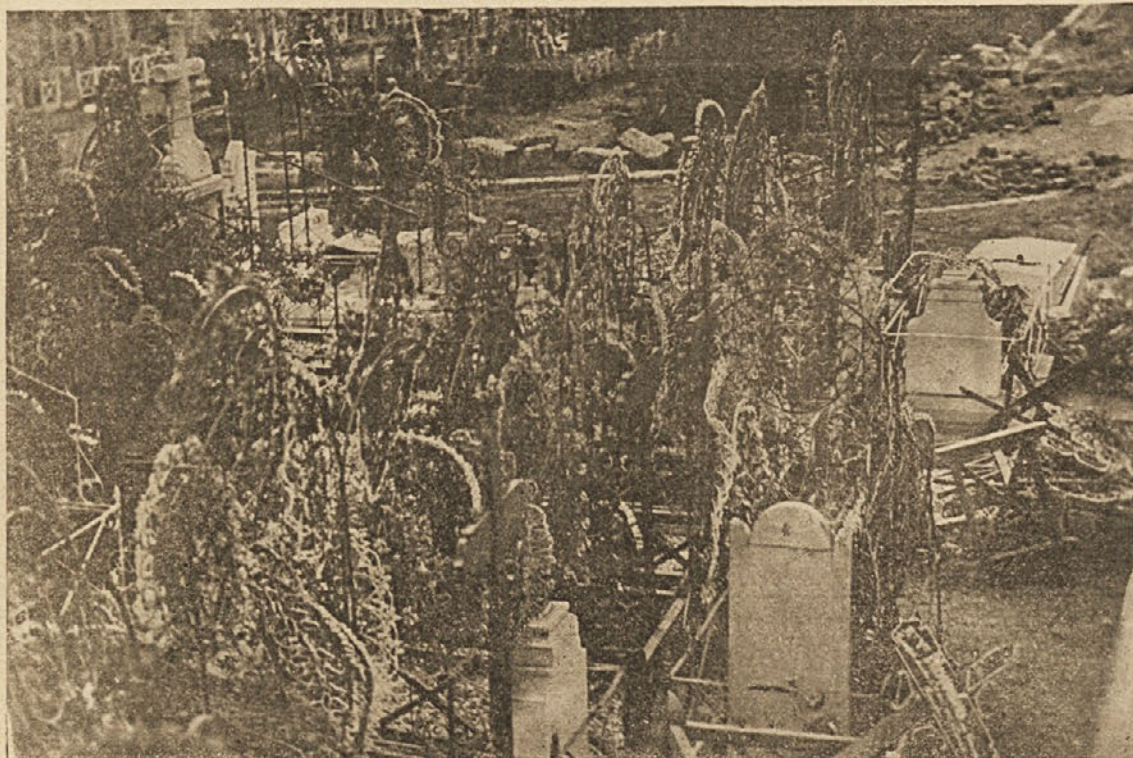
ni junak Enver bej, ki je svoje dni zapustil poslaniško mesto v Berlinu, hitel v Tripolitanijo k turškim četam in bil duša njih žilavega odpora proti Italijanom. Ko je nato sklenila Turčija mir z Italijo, je bil Enver bej prvi, ki je agitiral proti sklepu miru in očital vladajočemu kabinetu izdajstvo domovine. Razume se, da mora biti v tako nevarnih časih odločen in drzen častnik ljubljenc vse armade; turški vojak časti Alaha, Enver beja pa obožava. Kolikor so se izboljšale razmere v turški armadi pri Čataldži, je njegova zasluga; izkratka, Enver bej je prvi med redkimi možmi, ki jih je našla usodna ura Turčije... Seveda, treba je uvaževati, da Enver bejeva revolta ni samo domoljubno, marveč tudi mladoturško delo; in ravno odstop Odrina je nudil Mladoturkom ugodno priliko, da se v imenu patriotizma zopet polaste oblasti. Mladoturci je tudi poveljnik odrinske trd-

bej z golo sabljo v dvorano ter prisilil ministrstvo, da je odstopilo. Junaški ministri so ga ob pogledu na golo sabljo kleče prosili milosti; uprl se je edini Nazim paša. Njegov adjutant je streljal na Enverja, Enverjevi spremljevalci pa nazaj, in tako je »slučajno« padel Nazim paša, zadet v sice, in z njim vred sedem drugih ljudi. Poginilo je tudi 200 vladi zvestih vojakov.

Sumnja, da se izvestni prijatelji Turčije vesele tega preobrata, ni izključena. Balkanski zavezniki se brez dvoma ne bodo dali voditi za nos in bodo nadaljevali vojno; Rusija je zagrozila Turčiji, da zaseđe Armenijo — in če se to zgodi, pravijo nemški listi, mora tudi Avstrija napasti Srbijo ter ji vzeti, kar je pridobila, ter še pol Srbije povrhu. Pogajanja med Bolgarijo in Rumunsko še vedno niso rodila pravega sadu — in tako kaže vse, da se politični položaj nikakor ni razbistril, marveč je bolj zapleten kakor v vseh dosedanjih fazah. Bomba, ki naj zaneti evropsko vojno, je dozorela, roka, ki jo ima zapaliti, se izteza lokavo in zahrbtno pod plaščem teme... Edina rešitev, ki more obvarovati svet velikanskega krvoprelitja, je, da vlesile z močjo pokažejo Turčiji svojo voljo in pošljejo svoje bojne ladije pred Carigrad — a zdaj zares! Toda spet se dogovarjajo o tem koraku samo Anglija, Francija in Rusija, ostali pa se drže, kakor da se ne mcrejo odločiti — ali pa, kakor da imajo pripravljen nov, čisto drugačen načrt...

Velika nesreča v Rimu. V Rimu se je zgodila te dni velika nesreča. Sredi mesta se je porušila ena izmed najstarejših hiš in pokopala pod svojimi razvalinami dvanajst prebivalcev. Rešilna akcija je naletela na velike zapreke, in tako so umrli vsi zasuti strašne smrti pod razvalinami. Pri našamo pogled na to hišo nesreče.

Oskrunjeno pokopališče. Dnevniko so prinesli nedavno vest o lopovskem zločinu, ki so ga izvršili apaši na enem izmed pariških pokopališč. Skrunilci so vdrli ponoči na pokopališče, razbili par sto križev in nagrobnih kamnov, odprli celo vrsto grobov in razbili rakve. Mnogo trupel so oropali dragocenosti. Nato so apaši odprli

Oskrunjeno pokopališče v Parizu.

vodovod, tako da je voda poplavlila pokopališče in spravila več trupel na vrh. Oblasti so odredile obširno preiskavo, ki pa doslej še ni odkrila zločincev. Naša slika kaže del oskrunjenega pokopališča.

Napredek na cesti. Človeštvo teži za tem, da bi povsod nadomestilo zastarelo s popolnejšim; to neprestano prizadevanje se vidi že na ulici — velikih mest. V Parizu so pravkar »upokojili« zadnji konjski

Abadie kotiček.

Priprave za novo vojno: Azijski turški rezervniki v Carigradu.

Dvorec Dolma Bagče v Carigradu. Ta sloveči dvorec je igral v zgodovini Turčije že mnogokrat usodno ulogo ter bil pozorišče znamenitih dogodkov v dolgotrajnem procesu propadanja Turčije. Dolma Bagče leži severno od pravega Carigrada tik ob morski obali; skozi visoka okna njegovih sijajnih dvoran zre oko naravnost po Bosporu. Zgradil si ga je v letih 1847—1855 sultan Abdul Medžid kot letovišče; stavba, ki je stala 66.000.000 K, je mešanica vseh mogočih slogov in kaže preobilje ornamentalnega okrasja. Naslednik zgraditelja, sultan Abdul Aziz, je izbral dvorec za svojo glavno rezidenco. Prostorji so opremljeni z razkošnim bleskom; vzlasti prestolna dvorana slovi kot nekaj brezprimerne. Toda sultan se ni dolgo veselil tega pravljice bivališča: v noči pred 30. majem 1876 so ga primorali, da se je odpovedal prestolu, ter otvorili v dvorcu Dolma Bagče prvi turški parlament. Ob veliki vojaški revoluciji 1. 1908. so se vršili za dvorec ljuti boji med četami Mladoturkov in gardami Abdula Hamida; leto dni pozneje, dne 27. aprila 1909, je korakal vanj Mohamed V. namesto odstavljene brata... Najnovejši usodni dogodek v Dolma Bagče je bilo zadnje zasedanje državnega sveta, ki naj bi bil sklenil mir, pa mu je preprečil namene puč vojaške stranke pod vodstvom energičnega majorja Enver-beja, o katerem poročamo na drugem mestu. In tako utegne videti Dolma Bagče prav kmalu padec Mohameda V. in — upajmo — kljub intrigam srednjeevropskih Turkov tudi popolno uničenje otomanstva v Evropi.

Turške priprave za novo vojno. Pri mirovnih pogajanjih v Londonu bi bili Turki na vse zadnje lahko naglo povedali, kaj so pripravljene odstopiti in kaj ne. Toda turško cincanje je imelo važen namen: zavleči dan zopetnega spopada kolikor mogoče in pridobiti s tem čas za izpopolnjevanje čet, ki stoje v Evropi. Slika anatolskih rezervistov in kurdske konjenice, ki ju pričujemo, nam pričata, da se lekciji pri Lozengradu in Luleburgasu nista nič kaj prijeli Turkov; zbrali so za nadaljevanje vojne okroglo 250.000 mož, ki pa jim stoji nasproti enako močna in izvrstno oskrbljena bolgarsko-srbska armada.

omnibus; to se zdi pač nekam pozno, ako pomislimo, da je ravno Pariz eno izmed najmodernejših mest v Evropi — česar Dunajčan seveda ne bo priznal. A tudi on nima česa očitati Parižanom: na Dunaju so uvedli nedavno takozvane »avtobuse« (avtomobilne omnibuse) in enonadstropne vozove na cestnih železnicah, ki jih imajo v Parizu že zdavnaj. Krasni Pariz ne pogreša nobene dunajskih vrlin, izvzemši morda dunajske diplomate; za te pa bi se Francozi lepo zahvalili!

Kako je bila preskrbljena bolgarska armada? Znano je, da se imajo Turki za svoje poraze zahvaliti v mnogočem slabi organizaciji, znano pa tudi, da je iskati v izbornem sistemu zalaganja z živili in streljivom glavni temelj zavezniških zmag. Bolgarske železnice so poslovale izborni; žal, da je mogla služiti v neposredne vojne svrhe samo proga Sofija-Plovdiv-Mustafa Paša, čez nekaj dni pa je bila mariška armada že 90, 100, da, 150 km daleč od nje. Kako je bilo mogoče preskrbovati čete v takšnih razmerah? Doslej še nimamo podatkov o čudežu, ki se je moral zgoditi; pač pa nam pojasnjuje v »Revue des Sciences« major Le-

mare, kakšne so bile ugodnosti in kakšne težave, ki jih je trebalo premagati. Ob začetku vojne je štela mariška armada 8 divizij s skupno 225.000 možmi. Vrhovno poveljstvo je imelo v svrhu hranitve vojaštva različne vire: živila, ki jih je našlo v ozemlju, živila, ki jih je nosilo moštvo s seboj, in živila, ki so jih pošiljali za armado. Ker je izbruhnila vojna takoj po žetvi, je bila bolgarski armadi res precej olajšana naloga, živeti na troške zasedenih krajev. Izkušnja uči, da lahko prehrani v srednje obliudeni deželi (60 do 70 glav na km²) 3 km širok pas ozemlja kakih 1000 mož za čas 24 ur. V Traciji, kjer pride na km² jedva 30 glav prebivalstva, je bilo potrebno v to svrhu 5 km² ozemlja. Bolgarska armada je torej potrebovala približno 100 km dolgega in 30—35 km širokega pasu ozemlja, da se je mogla prehraniti 4 dni, ne da bi dobila kaj od zadaj in ne da bi se doteknila svojih rezerv. Kar se tiče mesa, smatrajo, da šteje ne preravnata dežela po 10 glav govedine na km². (ne glede na drobnico.) Pas 10 km² je dal torej svojih 100 glav živine, ki so dale, računaje glavo po 400 porcij mesa, 4000 porcij za število 750 mož, ki jih treba šteti na to ozemlje. Zdi se torej, da je v času koncentracije zadoščala Bolgarom uporaba krajevnih sredstev — živil, ki so jih našli na poti. Preskrbljevanje s treni je nudilo drugačne težave. Če smatramo, da je bilo osmero divizij tracijske armade oddaljenih od svojega izhodišča vsaka po osem poho-

Priprave za novo vojno: Azijska turška kavalerija v Carigradu.

V prihodnji številki začnemo priobčevati novi roman z Balkana „Za svobodo in ljubezen“.

Prvi bencinov „avtobus“ na Dunaju.

dov, je bilo treba v prehranitev čet 12.800 voz in 25.600 priprežne živine! Oglejmo si zdaj poglavje o streljivu! Vsaka divizija je imela artiljerije: 9 Schneiderjevih (francoskih) baterij po 4 kanone, 3—6 Kruppovih po 3—6 kanonov in 1 baterijo težkih havbic po 4 kanone; to da 54—72 lahkih in 4 težke. Glede porabe streljiva se lahko računa, da potrosi vsak brzostrelni kanon po 70—140 strelcov na dan, dasi so izstrelile v mandžurski vojski nekatere ruske in japonske baterije posamezne dni iz vsakega topa po 500 strelcov. Ako štejemo torej po 140 strelcov pri lahkih, po 100 strelcov pri težkih kanonih, je poraba v dveh bitkah po 280 in 200 strelcov. To da pri diviziji: 280krat 60 (povprečno število lahkih k.) = 16.800 strelcov, ter 200krat 4 (težkih k.) = 800 strelcov. Vseh osem divizij bi izstrelilo potemtakem 134.000 strelcov iz lahkih kanonov, t. j. skupno težo nabojev in krogel 1.500.000 kg. in 6400 strelcov iz težkih kanonov = 130.000 kg. Za prevoz tega artiljerijskega streljiva je treba 3260 voz. Z druge strani je treba šteti, da porabi infanterist po 50 patron v manjšem spopadu, po 100 patron v bitki. Če

računamo povprečno, da je sodeloval vsak bolgarski vojak v dveh bojih in eni bitki, je porabil okroglo 200 patron; to

Bolgarska narodna noša iz luleburgaške okolice.

da za vso armado 36.000.000 patron ali tovor za 2000 voz. Tako je torej zahtevala bolgarska armada z drinopoljsko

oblegovalno armado vred 23.060 vozov s 46.120 glavami priprežne živine. In dejstva, da ves čas ni bilo slišati najmanjše graje o zalaganju bolgarske, niti drugih zavezniških armad, nam priča pač dovolj jasno, kaj zmorejo razmeroma majhni narodi, ako se vztrajno in resno pripravijo za veliko delo!

Z današnjo številko pošljemo vsem naročnikom naš koledar. — Koledar vsebuje poleg obilo slik, par povestic, raznih tabel tudi odvetniški tarif. S tem ustrezemo marsikomu.

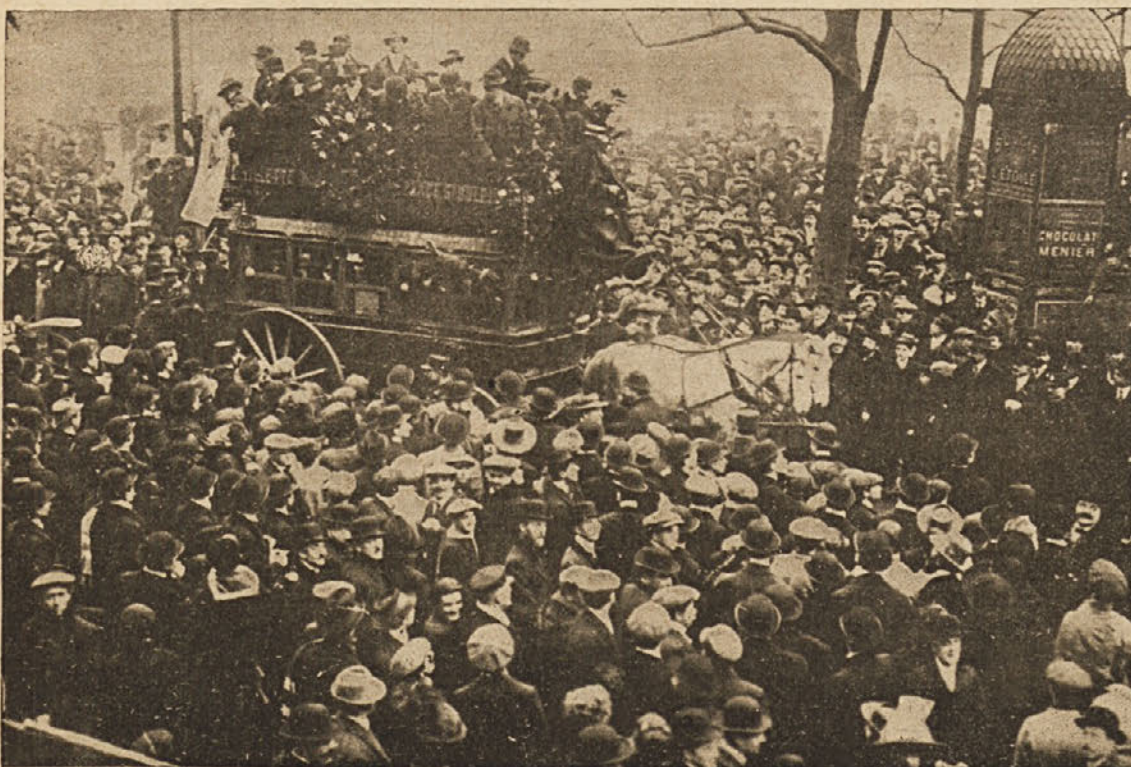
NOVICE.

Italijanski kralj občinski volilec v Rimu. Na podlagi novega zakona za občinske volitve je vpisan tudi italijanski kralj v imenik volilcev in sicer v drugem okraju v Rimu. Vpisan je kot „volilec Viktor Emanuel“. Kralj je bil s tem zadovoljen.

Ženska — spovednik. O italijanski kraljici Jeleni, ki je hčerka črnogorskega kralja Nikite I., je znano, da je zelo pobožna in milosrčna. Pri neki stavbi je pretekli teden ponesrečil delavec tako hudo, da je bilo pričakovati, da takoj umre. Kraljica Jelena, ki je prišla baš tja, je zaukazala vsem, da so se odstranili in je rekla umirajočemu, da naj njej izpove svoje grehe, ker ni več časa poslati po duhovnika. In res! Delavec se je izpovedal kraljici, ki je pokleknila k njemu ter po izpovedi s povzdignjenima rokama molila k Bogu, naj odpusti temu nesrečnežu grehe. Ko ga je v znamenje nekake odveze pokrižala, je ubogi delavec umrl. — Ta čin kraljice, ki je nudila umirajočemu nesrečnežu tolažbo, je v ljudstvu vzbudil še večjo ljubezen in spoštovanje do nje — in sam papež, ko je slišal o tem, je izrekel, da spoštuje milosrčnost kraljice.

„Šala“ je spravila resnico na dan. V bolnišnici v Velikem Varaždinu se je zdravil igralec Jožef Egressy. Pred nekaj dnevi si je izmislil šalo: priskrbel si je duhovniško obleko in šel k težko bolnemu posestniku Jožefu Pančiču, ki je bil tudi v bolnišnici. Pančič je mislil, da je Egressy pravi duhovnik, in se mu je izpovedal, da je pred nekaj leti ubil svojega hlapca in zažgal neko hišo. Na podlagi te izpovedi se je uvedlo proti Pančiču sodnijsko postopanje.

Širite „Slovenski Ilustrovani Tednik“!

Poslednji konjski omnibus v Parizu.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož IV. SUBAN, Trst, ulica Georgio Vasari 10, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Naročajte pri narodni tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah.

Zakladi premoga. Vsako leto porabijo na svetu do 1100 milijonov ton rjavega in črnega premoga. Če izračunimo, koliko premoga ima ta ali ona država, se da kolikor toliko sklepati na trajnost zakladov, seveda če ostane konsum tak kakor je zdaj. Nemčija bi imela premoga še za 3000 let. Anglija za 700, ostala Evropa za 900, Severna Amerika pa za 1700 let. Ostali svet se odtegne našim računom. A morebiti pa ima prostrana Kitajska največ tega črnega demanta.

Eksotična uživanja na Francoskem. Gotovo polovica gospode pariških krogov jemlje redno narkotična sredstva: morfium, kokain, veronal, eter itd. V pariških listih se trdi, da se narkotičnih sredstev vedno več poslužujejo izobraženi krogi in te dni je bilo dosti razpravljanja o teh sredstvih, ko je umrl neki profesor, zastrupljen z morfijem in ko je izdihnila neka ugledna Parižanka radi jemanja kokaina.... Vživanje strupa se širi. Vsi francoski mornariški častniki pušijo opium. Tudi prefekt pariške policije Lèpine uporablja narkotična sredstva. — Znaki hiperkulture, ki vedejo v degeneriranje.

Nemška špionaža. Kakor znano, je bila meja neljube sosedne Rusije eden najpriljubljenejših „športnih ciljev“ nemških letalcev in zrakoplovcov. Ker so se pa ti nedolžni gostje preveč zanimali za ruske trdnjave in bili prepogostoma nemški oficirji v civilni obleki, je izdalo rusko vojno ministrstvo nedavno strog ukaz, da morajo vojaške straže ostro streljati na vsak zrakoplov ali letalo, ki se na poziv z rdečo zastavico (ponoči z rdečo lučjo) ne spusti nemudoma na zemljo.

Knjiga, ki ni niti tiskana niti pisana. To nenavadno redkost hrani rodbina knezov

de Ligne. Knjiga popisuje trpljenje Kristovo, a nje črke so rezane v strani; da jih je laglje čitati, je stran bela, dno pa višnjevo. Občudovanje zasluži baje fina, natančna izvedba črk, ki so druga drugi tako enake, kakor da bi bile delane s strojem.

Prisilno delo v Sibiriji, ki nam ga kaže v tako strašnih slikah letošnja knjiga „Slovenske Matice“, Dostojevskega „Zapiski iz mrtvega doma“, bodo zdaj odpravili. Namesto njega pa se uvede v jetnišnicah vse Rusije prisilno kaznilniško delo, kakor ga poznamo pri nas.

Vodna letala. Običajna letala se dvignejo na kolesih s kopne zemlje; zadnje čase pa so se vršili uspeli poizkusi z letali, ki imajo namestokolestakozv. „plovec“, z zrakom napolnjene škatlje, tako da se lahko dvignejo in pristanejo na vodi. Orjaško letalo te vrste je zgradil nedavno francoski inženir Colliex. Letalo nosi deset oseb, žene pa ga dvoje motorjev po 200 konjskih sil. Ogrodje letala tvori pravcat čoln, a krili sta dvokrovni in merita 25 metrov razprega. Na vodnem letalu, ki sicer ni tako ogromno in ga žene samo motor na 75 konj. sil, je preletel ameriški letalec Jannus pravkar 3200 kilometrov. Dvignil se je v Omahi ob Missouriju dne 6. novembra, letel nato do St. Louisa ob Missisippiju in dospel po mnogih pristankih dne 16. decembra v Orleans. S seboj je imel kot pasajirja fotografa, da je kinematografiral zanimivosti tega drznega potovanja.

Stanje balkanskih armad je sedaj sledeče: V Traciji stoji 280.000 Bulgarov in Srbov (dve diviziji), 100.000 mož stoji pred Odrinom, poveljuje jim general Ivanov; 125.000 mož stoji pred Čataldžo (general Dimitrijevič), ob Marmarskem morju stoji

60.000 mož (general Kutinčev). Tem četam poveljuje general Savov, ki ima svoj glavni stan v Lozengradu. Pri Čataldži stoji med Čataldžo in Stambulom 180.000, pri Galipolju pa 80.000 turških vojakov.

Najtežjo lokomotivo na svetu si je zgradila Virginijska železniška družba v Ameriki. Lokomotiva ima 10 parov koles; dolga je 20 metrov, in tehta 241.000 kg.

Milijonska mesta. Največje mesto na svetu je še vedno London s 6.500.000 (6.700.000). Novi Jork ima 5.200.000 (5.700.000), Pariz 3.950.000 (4.100.000), Berlin 3.600.000 (3.800.000), Chicago 2.500.000 (2.600.000), Dunaj 2.030.000 (2.100.000), Petrograd 1.800.000 (2.000.000), Filadelfija 1.650.000 (1.700.000), Buenos Aires 1.400.000 (1.600.000), Hamburg 1.170.000 (1.220.000), Liverpool 1.030.000 (1.070.000) in Pešta 1.020.000 (1.100.000). V Aziji ima Tokio 2.250.000, Osaka 1.300.000, Kanton 1.200.000, Kalkuta 1.200.000, Peking in Bombay 1.000.000, Carigrad 1.100.000 (pred izbruhom vojne). V oklepaju so številke za l. 1912.

Kolera na Balkanu. — Danes lahko rečemo, da je strahovita spremljevalka vojne skoro popolnoma odjenjala. Vsaj glede bolgarske in srbske armade to lahko mirno trdimo, medtem ko se tega ne more z isto gotovostjo reči glede turške armade in Carigrada. Statistični izkaz o koleri v bolgarski armadi je že izšel. V III. bolgarski armadi je obolelo za kolero 3.800 mož, v I. pa 4000 mož. S smrtnim izidom se je končalo le 7% slučajev, pri vseh drugih je moštvo ozdravelo.

Vsak naš prijatelj ne čita samo Sl. I. T., ampak ga tudi plača in mu pridobiva novih naročnikov.

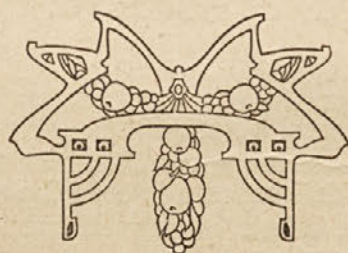
Novi dnevi...

Milena pa doda:

— In ti si solnce tem dnevom, svetli knez.

Budimir Tomislav se nasmehne zadovoljno in predno je perstopil grajski prag, odvrne, s hvaležnim pogledom k nebu:

Hvala Bogu na višavah!

In pesmice donijo iz tisočerih grl krilatih pevcev, ki letajo od grmiča jasminovega do vej visokih vitkih smrek. Milina trepet v zraku, objema grm in drevje, dolino in goro in vse, vse se zliva v orkester najlepše harmonije.

Na terasi visokega gradu, ki se dviga, kakor galeb iznad morja smelo in kljubovalno, sedi žena v najboljših letih. Zraven nje stoji mož, jak in stasit, bradat, plemenit in ponosen.

Njune oči gledajo bujno lepoto južne prirode in čarobno valovanje valovja. Prsi se jima dvigajo in z nekim zanosom vdihavajo vonj jasmína in lovora pomešanega z vonjem morske vode, ki tako osvežuje in krepi človeka z neko divno svežostjo.

Ali njuni pogledi se ne radujejo toliko nad tem čarom, nego nad veselim vikom otrok, ki se igrata v perivoju, otrok, svojih rosnih pomladnih cvetov.

— Mili Bog — reče mož — kako rasteta. A ona ga pogleda blaženo s pogledom polnim sreče in zadovoljstva in reče smehljaje.

— Da, moj Tihomil, in midva se starava.

— Ne govori o tem — reče Tihomil s tihim glasom. — Moja Milena se ne postara nikdar. Vedno si lepa, kakor prvi dan, ko sem te zagledal. Davno je bilo to... davno.

— Davno in ni davno. Čas hiti, leta beže ali vse se mi zdi, kakor da je bilo včeraj... a otroka rasteta... In vendar se je med tem marsikaj zgodilo.

— Knez Mutimir je umrl in naslednik mu je naš dobri Budimir Tomislav. Vsi ga ljubijo in spoštujejo.

— Tudi v Posavju? — vpraša Milena.

— Obožavajo ga.

— Ali ni nikdo poskušal odcepiti posavske Hrvatske od bele Hrvatske?

— Komu naj pade kaj takega na um! Vsak dobro ve, da je le složna Hrvatska pod žezlom našega svetlega kneza lahko strah in trepet sovražniku.

— Prav govoriš, Tihomil! A prosim te, povej mi, ali se je kaj izvedelo o knezu Braslavu?

„Triglavanski ples v Mariboru. Akad. tehn. društvo Triglav priredi 1. svečna v mariborskem „Narodnem domu“ svoj visokošolski venček. — Veselični odsek je pridobil za ta večer vojaško godbo c. kr. bos.-herc. pešpolka št. 2. iz Gradca. — Po osmih letih se bode 1. svečna nudila ta večer mariborskim Slovincem zopet priložnost, slišati v Nar. domu vojaško godbo. Opozajamo, da prireditve nikakor nima značaja elitnega plesa in da se bode radi tega na vabilih poudarjala promenadna obleka. — Informacije glede prireditve daje med. Vilko Marin, t. č. preds. akad. tehn. društva Triglav, Maribor, Sodnijska ulica št. 23. Dopisom naj se blagovoli priložiti znamka za odgovor.

Dimnikar zadel glavni dobitek. Ob zadnjem cesarjevem bivanju v Budimpešti je neki dimnikarski pomočnik, ki je na dvoru opravljal svoj posel, ukradel pečenko, ki je bila pripravljena za cesarjev zajtrk. Tatu so našli na stopnicah še na „delu“, to se pravi pri zavživanju okusne pečenke. Vtaknili so ga v policijski zapor, a sreča je že čakala nanj. Ko je prišel iz zapora, je videl, da je v razredni loteriji zadel glavni dobitek. Iz njegovega življenja se tole pripoveduje: Svoj kruh je začel jesti kot raznašalec neke potovalne gledališke družbe. O božiču se je pa družba razšla in fant je bil na cesti. Stradal je in premišljeval, kaj bi počel. Pa si jo je izmislil. Ponekod še velja prazna vera, da srečanje z dimnikarjem prinese srečo. Prebrisanec se je preoblekel v — dimnikarja ter se na Silvestrov večer postavil kar ob vratih nekega velikega hotela. Vsem gostom, ki so po polnoči zapustili hotel, je molil čepico in jim voščil srečno novo leto. Ljudje so si od tega srečanja z dimnikarjem obetali srečo in

srebro je kar teklo v čepico. Ker se mu je „dimnikarstvo“ tako izvrstno sponeslo, se mu je iz hvaležnosti res posvetil; vstopil je pri nekemu dimnikarju kot vajenec in kmalu postal pomočnik. Dimnikarsko srečo je pa še poslej ponujal lahkovernim ljudem. Ob prostih dneh je postajal pred glavnimi kolekturami razredne loterije in ogovarjal ljudi: „Dimnikar ima srečo, jaz vam potegnem srečko, milostljivi gospod!“ Nekoč si je pa fant mislil, da bi tudi zase poizkusil srečo, in res: zadel je glavni dobitek. Vsled tega pa prebrisanec ni postal blazen od veselja, kakor se časih zgodi, marveč je pred blagajnikom, ko mu je našteval denar, še zabavljaj, češ: „Neumnost, da sem kupil samo osminko srečko: sedaj je sedem drugih ljudi zastonj od mene — zadelo.“

Manica Komanova:

1. V gostilni.

Kje počasni si krčmarček?
Pridi vendar blizo,
sukaj se in urno nosi
vina nam na mizo!

In ti godec tam pri peči —
— pes te v rebra dregni —
zgani, zgani se in skoro
meh nam svoj raztegni!

Saj predpust je čas zabave,
radostni bodimo,
pijmo, plešimo in glasno
vmes si zapojimo!

Hej krčmarček hiti z vinom
brž od gosta h gostu!

Le veseli! — Tugovali
bomo lahko v postu.

2. Na koncertu.

»Jutri pojdeva h koncertu!
Jeli ljubi mož,
nov klobuk in ogrinjačo
da mi kupil boš.«

»Ženka, tvoji želji vstreči
res mogoče ni,
sicer nama kakor zadnjič
zmanjka spet soli!«

»O moj zlati mož, le siten
biti mi nikar!
Dom je dom. — Koncert sijajni
to je druga stvar.

Na koncertu gleda name
sto in sto ljudi,
a solnico prazno zreva
samo — jaz in ti.«

3. Pesem bolnice.

Predpustni čas se je pričel,
to čas živahen je vesel,
ko stopa mnogi mladi par
tja v hišo božjo pred altar
in pred duhovnom za vse dni
zvestobo zapriseže si...
Jaz tudi skoro bom od tod
stopila na poročno pot.
Ne v cerkev — pač pa tik cerkve,
kjer križi grobni se vrsté,
že godci mi gotovi so
v zvoniku to zvonovi so
in svatje mi — pogrebcev trop,
a ženin moj — moj hladni grob.

— Ničesar. Izginil je, in nikdo ne ve, ali je živ ali mrtev. Mnogi mislijo, da je pobegnil v kak samostan in se tam pokori za svoje grehe, a drugi zopet pravijo, da se je na begu pogreznil s konjem vred v sisečkem močvirju.

— Ubožec! Niti ne ve se, kako je končal. Zares, žalostna je usoda poslednjega posavskega kneza. Ali tako žalostna ni, kakor usoda kneginje Gertrude, ki se je blazna nekega dne strmoglavila v Savo.

— Bog, kaj se je vse dogodilo.

— In tvoja Zorana?

— Umrla.

— In dobri naš Vuk?

— Umrl.

— Mironja?

— Še vedno krepak in jak in banuje banovini Posavski.

— Katero je namenil tebi naš dobri knez Budimir.

— Da, a sem odklonil. Mironja je vrednejši in pozna bolje odnošaje te banovine. Posavcem je treba dati njihovega človeka in vrhutega sem hrepenel po svojih gorah in morju.

— Sebičnež — reče Milena in ga žarko pogleda.

— Ali tukaj ni lepo?

— Lepo, moj Tihomil, lepo, kakor v rajju — odvrne žena.

Dosedaj sta se otroka igrala; a sedaj, kakor da sta nekaj zapazila, Za trenotek pribeži k Tihomilu in Mileni mali, plavalasi deček, kateremu so kodri padali na ramena. Deček poleti v naročje mamic.

— Mamica... mamica... gostje prihajajo.

— Kdo? — vpraša Tihomil.

V tem se je od daleč začul rog. Sluge in vse, kar je bilo v gradu Tihomilovem, žene in otroci je jelo tekati sem in tja. Za trenotek je vedelo vse, da prihaja sam knez.

Komaj je Tihomil zaslišal, kdo prihaja, je odšel z Mileno iz terase pred grajska vrata, da pričaka kneza,

katerega že dolgo ni bilo v njegovem gradu. Malega Berislava in Zlatko vzame s seboj mamica.

V tem je že knez Budimir Tomislav stopil s konja in s spremstvom šel k Tihomilu in Mileni.

— Naš knez prihaja... naš knez prihaja... — so vzklikali otroci.

Milena se skloni k malemu Berislavu in mu zašepeta nekaj na uho. Otrok poleti pred kneza in vzdignivši roke kvišku, jame vzklikati na ves glas:

— Živio Budimir! Živio knez!

Kličoč tako je prijel kneza z ročico za kolena.

Zlatka se je pa skrila za mamico in njena mala nedolžna glavica je gledala izpod materinega krila. Njene velike oči so gledale napol začudeno, napol prestrašeno ljudi, ki so prihajali.

Tihomil videč, da mali Berislav nadleguje kneza, vzklikne:

— Berislav!

Ali že je knez Budimir Tomislav vzel malega dečka v naročje in ga nesel k roditeljema.

Solze radosti so zalile oči Mileni, ko je videla, kako se mali Berislav drži ponosno in boža lice velikega kneza.

Prve besede, katere je izgovoril knez bele Hrvatske, ko je stopil k Tihomilu so bile:

— Pustite male k meni!

Tihomil in Milena se poklonita globoko. Tomislav dene dečka na tla in objame in poljubi Tihomila.

— Prišel sem — reče nato, obnivši se k Mileni ter jo srčno pozdravi — da si za trenutek odpočijem od državnih poslov v tem gnezdu sreče, zakaj, ako moje oči prav vidijo, vidim, da vlada tu prava sreča. Izza burnih dni vama je Bog dodelil pravi mir in blagoslov, ki naj ostane vedno pri vaju in vajinih otrocih.

— Hvala ti, knez — reče Milena. — Da, tu ni burje, ne viharja, tu je mir in sreča in sloga.

— In taka sloga vlada sedaj tudi v celem narodu hrvatskem! — reče Tihomil. — Novi dnevi so zasijali narodu, odkar si ti knez.

Pozor! Pozor!
Kavarna CENTRAL'
 Ljubljana.

Vsak dan
KONCERT
 !! Vso noč odprta. !!

Vsak mesec drugi umetniki. Vstop prost.
 Točna postrežba z najfinejšimi pijačami.
 Z velespoštovanjem
Štefan Miholič, kavarnar.

Pogled na Beograd.

Otroško gledališče. V Novem Yorku so ustanovili gledališče za otroke. Prirejajo bo predstave dram, spisanih nalašč za mlade gledalce; in da bodo segale nežnemu občinstvu tem bolj v srce, bodo tudi igralci—otroci. Srečna Amerka!

Budistovski samostan v Londonu. Budistovska vera, ki je razširjena po vsej Aziji, tudi v Evropi ni ostala brez odmeva. Angleži, ki imajo v svojih kolonijah mnogo budistov, so se od nekdanj zelo zanimali zanjo; ne le, da je njih literatura o budizmu najbogatejša — tudi nekaj vernikov se je našlo med njimi. Zdaj pa je nabrala „Angleška Budistovska Družba“ pod vodstvom prof. Davidsa denar za ustanovitev prvega budistovskega samostana, ki ga začno kmalu graditi.

Dragoceno biblijo je podaril avstrijski cesar papežu Piju X. Knjiga je opremljena tako bogato, da presega po svoji materijalni vse doslej znane izdaje sv. pisma, izvzemši slavnoznano biblijo, ki jo je natisnil Gutenberg, izumitelj tiskarske umetnosti.

MNOGO DOJENČKOV

je obvarovanih z „GALEOGOLOM“ pred prehitro umetno in nezdravo hranitvijo. Ima prijeten okus, je lahko topljiv v vseh tekočinah in zadostuje puščica za 20 dni.

Cena 3 K.

Glavna zaloga v lekarni B. Fragner
 Praga III., vogal Nerudove ulice.

Zaloga v lekarnah.

Kjer se ga ne dobiva, se pošilja po pošti proti vposlatvi
 K 3-70 eno puščico.
 „ 6-72 dve puščici.
 „ 9-72 tri puščice.
 „ 12- štiri „

Zastonj se jezite nad trgovci in blagom, ter govorite draginja je, da si človek ne more nič več kupiti. To govorjenje ne pomaga nič, če bode še naprej kupovali slabo blago in pri trgovcih, ki Vam drago računajo. Prihranite si le tedaj kaj, ako bode kupovali vedno v trgovini z modnim, manufakturnim in konfekcijskim blagom I. N. Šoštarčič, Maribor, Gosposka ul. 5. V tej trgovini kupite vsako blago od 20 do 30 odstotkov cenejše kakor drugod.

Sokol je znamka najboljšega kavnega pridata, ki je na prodaj v korist „Družbi sv. Cirila in Metoda“ in se izdeluje v edini jugoslovanski tovarni kavnih primesi v Ljubljani, je torej edino pristno domače blago te vrste. Zahtevajte povsod odločno in izrečno Kolinsko kavno primes z znamko Sokol!

NESTLÉ-JEVA

moka za otroke

Popolna hrana za dojenčke, otroke in bočnike na želodcu.

Vsebuje pravo planinsko mleko.

Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastonj pri

Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

Kot najidealnejši način varčevanja in najprikladnejše preskrbljenje za starost in družino priporočamo življensko zavarovanje. Tozadevno nudi posebno banka „Slavija“ s svojimi prikladnimi razkazili in vsem zahtevam odgovarjajočimi pogoji največje ugodnosti. Priporočati življensko zavarovanje je ravno v današnjih napetih časih največjega pomena, kajti banka „Slavija“ izplača ves zavarovani

Najmodernejša lasna dela se izdelujejo v frizerskem salonu

And. Rojic

Trst, Acquadotto 20.

Naročila izven Trsta po vzorcu so točna, gotova in po zmer-nih cenah.

L. Popper čevlji

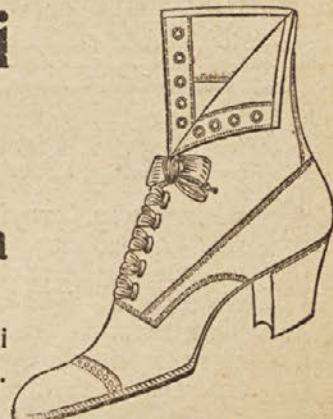
za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

Juliji Štor, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goyserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tenis-čevlji.

12-50 K cena 16-50 K.

kapital, ne da bi bilo treba plačevati kako doklado ali višjo zavarovalnino tudi onim, ki padejo v vojski ali umro vsled ran, zadobljenih v vojski. Ker se sprejemajo vojna zavarovanja le tako dolgo, dokler ni priglášena mobilizacija, priporočamo, da se vsak zainteresent pravočasno obrne glede pojasnil na generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Za vsa v svojo stroko spadajoča dela se priporoča

I. ZAMLJEN

čevljarski mojster

Ljubljana, Gradišče št. 4.

Zaloga izgotovljenih čevljev ter izdelovanje gorskih in telov. čevljev.

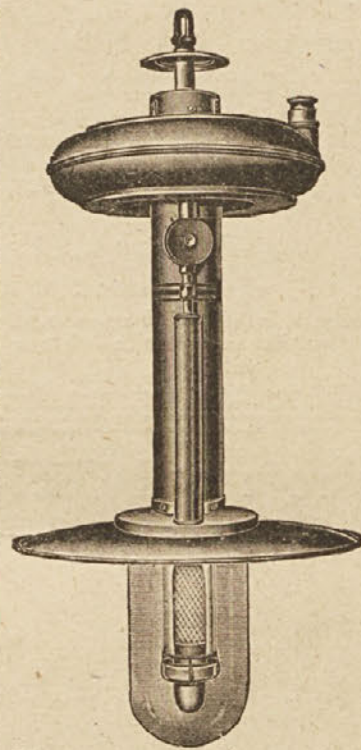
Franc Može

krojaštvo

Sv. Petra nasip št. 51

najmodernejše po najnižjih cenah. Najfinejša izdelava 22 K. Na zahtevo pridem na dom.

Najlepšo in najcenejšo razsvetljavo

ima gotovo vsak gostilničar, trgovec, obrtnik in tudi zasebnik, ako si nabavi najnovejšo avtomatično petrolejsko-plinovo svetilko „PERPETNA“, v kateri gori navadni petrolej, in sicer brez stenja (dohta) in jo je treba le prav redkokdaj osnažiti, je docela brez nevarnosti in gori brez vsakega nadzorstva do zadnje kaplje petroleja vedno enako.

Vse to z lahko ve-stjo potrjuje uredništvo „Slov. Ilustr. Tednika“, ker že spoeetka decembra lanskega leia razsvetljuje svoja ura-s to svetilko.

Naroča se pri:
Srečko Magolič

Ljubljana, Dunajska c. 9 (Hribarjeva tiskarna).

Izprašani optik FR. P. ZAJEC

:: LJUBLJANA, Stari trg št. 9. ::

priporoča svoj
dobro urejeni
optični zavod
očala, ščipalca,
daljnoglede, to-
plomerje i. t. d.

Nadalje priporoča svojo veliko zalogo
švicarskih ur, zlatnine in sre-
brnine, gramofone od 25 K na-
prej tudi na mesečne obroke.

Plošče vseh vrst in v vseh jezikih
do K 250 naprej. Ceniki brezplačno. —

Obvarujte se peg! Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster.
Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu,
sive in rumene lise in vsak neprijeten ne-
dostatek odstrani z jamčeno v 6 dneh „Vla-
dicca balsamin“. Steklenica K 250. Rationell
bals. milo K 120. Učinek je opaziti že po
enkratni rabi.

== Neprijetne dlačice ==

z obličja in rok odstrani trajno in brez bo-
lesti v 3 minutah edini z jamčeno neškod-
ljivi „Sattymo“. Steklenica K 250

Bujno polnost-krasno

== oprsje ==

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih.
Učinek z jamčen. Neštivilni zahvalni in pri-
znanli dopisi zdravnikov in dam so na raz-
polago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino
krepčilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 ste-
klenice univerzalnega sredstva Et-Admille
z navodilom 5 K. K temu posebni kremni
izvleček „Vladicco“. K 2—.

Nikako izpadanje las, nikake luskine!

Poarine lasna mast

oživlja in krepi lasne korenine tako, da se
lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast.
Uspeh z jamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K.
Prodaja in razpošilja edino ord. kosmetični
laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba
in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov
se jamči.

Od dobrega najboljši!

Singer Co. šivalni stroji, akc. družba.

Ljubljana, Sv. Petra c. 4. - Kranj, Glavni trg 119.
Kočevje, Glavni trg 79. - Rudolfovo, Vel. trg 45.

Kinematograf „Ideal“ na Franc Jožefovi
cesti v Ljubljani ima jako zanimiv spored,
same dobre, zelo učinkovite privlačne resne
in šaljive točke.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih
strojev in strojev za pletenje
(Strickmaschinen).

Brezplačen
ponk v ve-
zenju.

Tovarna v
Lincu usta-
novlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in
poštne prosto.

Sukneno blago

za moške obleke se kupi
najbolje pri

R. Miklauc

v Ljubljani.

Velika izbira. Zanesljive cene. Na za-
htevo se tudi izdelovanje oblek preskrbi.

POZOR! Kdor hoče imeti POZOR!

lepo električno razsvetljavo

naj se oglasi pri trgovskem zastopniku

Francu Železniku,

v Ljubljani, Sodna ulica št. 6, I. nadstr.

Največja in najcenejša zaloga električnih

„Ergo Wolfram“ žarnic.

Stampilije

vseh vrst za

urade, društva, trgovce itd

ANTON ČERNE

graver in izdelovatelj kavčukovih
stampilij

Ljubljana, Stari trg 20

Ceniki franko.

Založnikom

knjig, časopisov, cenikov, letakov, ko-
ledarjev itd. oddaja

:: **KLIŠEJE** ::

po znižani ceni

upravnistvo „Slov. Ilustr. Tednika“.

V Ljubljani, na Miklošičevi c. 8

nasproti „UNIONA“ sem odprl

odvetniško pisarno.

:: Dr. Ivan Lovrenčič. ::

„Za svobodo in ljubezen“

mu razmere tam dobro znane. V romanu „Za svobodo in ljubezen“ so z vesčo roko opisane krute razmere, ki so vla-
dale na Balkanu pod turškim jarmom. Divji zatiralci slovanskega življa na eni, junaški vstaši (komite) na drugi strani,
krčevita napetost dejanja — vse to bo gotovo vstreglo mnogostranskim željam po kaki lepi in zanimivi povesti z bliž-
njega juga, ki jih slišimo tolikokrat iz krogov svojih bralcev. Da pa ne pokvarimo čitateljem veselja, izdamo za danes
samo še to, da se vije med temno in viharno scenerijo našega prihodnjega romana kotrdeča nil nežna ljubezen mladih src,
ki se po mnogih genljivostih in pretresljivih prigodbah pribori od zaslužene zmage. — Kdor hoče v letu 1913. čitati
velezanimiv roman o naših bratih in sestrah na Balkanu, naj se naroči na „Slov. Ilustrovani Tednik, ki stane le 2 K
za četrt leta, za en mesec pa smo 70 vinarjev.

je naslov velezanimivega krasnega romana z
Balkana. Spisal je roman odlični slovenski
pisatelj, ki je prepotoval ves Balkan in ki so